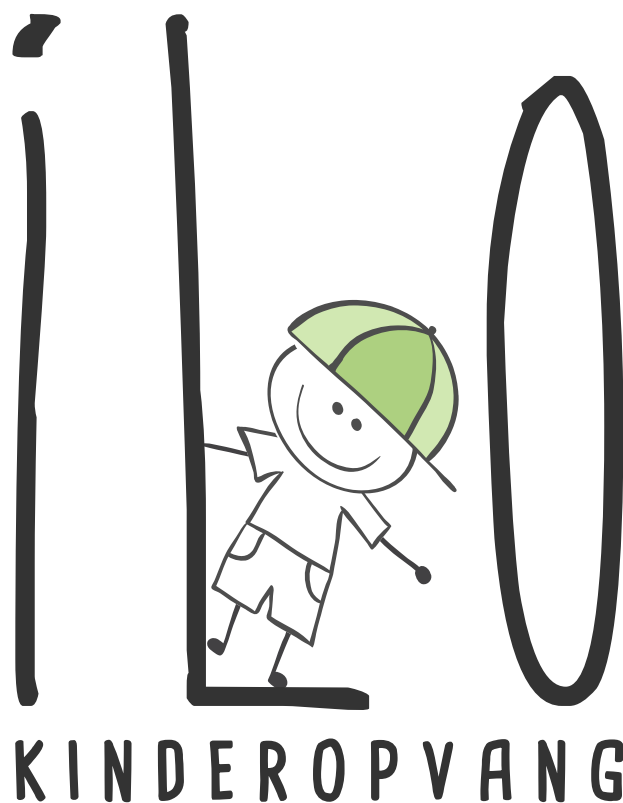

Pedagogisch beleidsplan Kinderopvang ILO

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
VISIE	5
DE GROEP	7
SOORTEN OPVANG	7
VOORSCHOOLSE OPVANG	7
BUITENSCHOOLSE OPVANG	7
VAKANTIE OPVANG	7
STABILITEIT	8
GROEPSSTABILITEIT	8
LEIDSTERSTABILITEIT	8
ZIEKTE OF VERLOF:	8
GROEPSGROOTTE	8
LEEFTIJDOPBOUW VAN DE BASISGROEP	8
DE VIER PEDAGOGISCHE BASISDOELEN	9
FYSIEKE VEILIGHEID	9
EMOTIONELE VEILIGHEID	10
SOCIALE COMPETENTIE	11
WAARDEN & NORMEN	12
PERSOONLIJKE COMPETENTIE	13
MOTORISCHE VAARDIGHEDEN	14
COGNITIEVE VAARDIGHEDEN	15
TAAALVAARDIGHEDEN	16
CREATIEVE VAARDIGHEDEN	17
DE RUIMTE	18
BINNENRUIMTE	18
BUITENRUIMTE	19
WERKWIJZE	20
VOORSPELBAARHEID VAN DE LEEFOMGEVING	20
VOORSCHOOLSE OPVANG	20
BUITENSCHOOLSE OPVANG	20
VAKANTIE OPVANG	21
ACTIVITEITENAANBOD	22
HYGIËNE	22
VEILIGHEID	23
HET VIER-OGENPRINCIPE	23
ACHTERWACHT	23
SAMENWERKING	24

SAMENWERKING MET DE OUDERS	24
SAMENWERKING MET DE SCHOOL	25
SAMENWERKING MET ONDERNEMINGEN UIT DE BUURT	25
SAMENWERKING TUSSEN PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	26
OUDERINSPRAAK	27
ONZE VISIE OP OUDERINSPRAAK	27
REGELEMENT OUDERCOMMISSIE	27
OMVANG EN SAMENSTELLING OUDERSOMMISSIE	27
ALTERNATIEVE OUDERRAADPLEGING	28
MENTORSCHAP	28
SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN	28
BELANGRIJKE OVERIGE INFORMATIE	30
<hr/>	
PERSONEELROOSTER EN 3-UURSREGELING	30
PERSONEELROOSTER	30
AFWIJKING BEROEPSKRACHT-KINDRATIO (BKR) TIJDENS DE BSO.	30
3-UURSREGELING TIJDENS VAKANTIEDAGEN	30
BELEID TEN AANZIEN VAN EXTRA OPVANGUREN	30
KLACHTENPROCEDURE	31
NIEUWSTE ONTWIKKELINGEN	32
OVERIGE BESTANDEN TE DOWNLOADEN OP WWW.KINDEROPVANG-ILO.NL	32
VEILIGHEID	32
BIJLAGE 4: DE SOCIALE KAART	34
<hr/>	
A. ZORGNETWERK	34
B. SAMENWERKING MET CLUBS EN VRIJETIJSBESTEDING	36

Inleiding

Dit is het pedagogisch beleidsplan van kinderopvang ILO. Dit document geeft richting aan het pedagogisch handelen en geeft ouders/verzorgers en controlerende instanties inzicht in onze werkwijze. De inhoud van dit pedagogisch beleid is terug te zien in het dagelijks handelen in de praktijk. Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangescherpt, om zo de kwaliteit van onze kinderopvang steeds verder te verbeteren.

In het pedagogisch beleidsplan worden voorbeelden gegeven over hoe wij omgaan met de verschillende leeftijdsgroepen. We hebben hierin onderscheid gemaakt tussen de onderbouw, de middenbouw en de bovenbouw. De onderbouw bestaat uit de groepen 1 en 2. De kinderen in deze groep zijn over het algemeen 4 tot en met 6 jaar oud. De middenbouw bestaat uit de groepen 3, 4 en 5. De kinderen in deze groepen zijn over het algemeen 6 tot en met 10 jaar oud. De bovenbouw bestaat uit de groepen 6,7 en 8. De kinderen in deze groepen zijn over het algemeen 10 tot en met 13 jaar oud.

Alle overige bestanden waar wij naar doorverwijzen zijn te vinden op www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'Downloads'.

Visie

ILO is de Finse vertaling van het woord 'Plezier'. De woorden 'Finland' en 'Plezier' beschrijven de visie van ILO dan ook het best.

Plezier

De voorschoolse- en buitenschoolse opvang is een voorziening waar basisschoolkinderen een deel van hun tijd doorbrengen. Tijd die ze anders thuis, op straat of in het zwembad zouden zijn. Het gaat om tijd die ze vrij zijn van school, vrije tijd dus. Maar wat is vrije tijd voor kinderen nou eigenlijk? Volgens ILO wordt vrije tijd gekenmerkt door het speelse, het niet functionele bezig zijn. Tijd waarin lekker bezig zijn belangrijker is dan presteren en tijd waarin plezier beleven belangrijker dan doelbewust leren is. Toch voelt het naar de opvang moeten voor veel kinderen als een (negatieve) verplichting, een verlengde van school. Dat is precies de reden waarom wij ILO gestart zijn. We willen kinderen op een positieve manier opvang laten ervaren. De tijd die kinderen bij ILO besteden is tijd waarin kinderen plezier moeten beleven. Dit stimuleren de pedagogisch medewerkers door een dagelijks variërend programma met leuke activiteiten op locatie aan te bieden. Daarnaast trekken de pedagogisch medewerkers er eens per maand met de kinderen op uit voor een extra leuke activiteit buiten de locatie, bijvoorbeeld Bounz, Waalhalla of de Leemkuil. Op de website van ILO staat beschreven wat deze activiteiten inhouden. Door dit gevarieerde aanbod aan activiteiten krijgen kinderen volop de mogelijkheid om te ontdekken wat zij leuk vinden en waar zij goed in zijn. Deelnemen aan de georganiseerde activiteiten is natuurlijk niet verplicht. Pedagogisch medewerkers zullen de kinderen stimuleren om mee te doen met de activiteit, maar niet forceren als het kind even niet wil of rust nodig heeft. Zij vinden het vooral belangrijk dat kinderen zelf kunnen bepalen wat zij willen doen, hoe zij dat willen doen (of het mogelijk is) en met wie. Met het activiteitenprogramma houden wij uiteraard rekening met de leeftijdsverschillen en het (on)vermogen van ieder kind.

Finland

Wij hebben ons laten inspireren door de Finse onderwijs- en opvoedstijl. Het Finse onderwijs behoort namelijk tot de top vijf van het beste onderwijs van de wereld en dat komt onder andere doordat er minder prestatiedruk is. Belangrijker vinden de Finnen het om met hun onderwijs aan te sluiten bij interesses en kwaliteiten van de kinderen en ze te laten socialiseren met vrienden. Ook is de Finse onderwijsstijl voor een groot deel gebaseerd op vertrouwen van de leraren naar de leerlingen toe. Juist dit vertrouwen zorgt ervoor dat iedereen zijn eigen verantwoordelijkheden neemt. Kinderen kunnen namelijk veel meer dan je denkt. Problemen worden niet per direct overgenomen, maar er wordt vanuit gegaan dat een kind zelf in staat is om creatief te denken en tot oplossingen te komen.

Daarnaast hechten Finnen veel waarde aan het vrije (buiten)spel van leerlingen. Na elke les van 45 minuten is het in Finland gebruikelijk om een kwartier speelpauze te houden. Daardoor zijn de kinderen veel frisser en zouden ze zich beter kunnen concentreren tijdens de volgende les. Bovendien leren kinderen tijdens het spelen vaardigheden zoals creativiteit en fantasie, die belangrijk zijn voor hun algehele ontwikkeling.

Ook vinden in Finland onder de 16 jaar geen gestandaardiseerde toetsen of examens plaats. Ze vinden het niet reëel om alle kinderen dezelfde testen te laten doen terwijl de kinderen allemaal verschillende kwaliteiten hebben. Leraren ontwikkelen zelf opdrachten waarbij de leerling geen cijfer krijgen maar beschrijvende feedback. Hierdoor kunnen leerlingen zich in een angstvrije omgeving, vrij van onderlinge competitie ontwikkelen en worden creativiteit en eigen initiatief aangemoedigd.

Kortom; bij ILO zien we plezier als een voorwaarde voor ontwikkeling. Wij zijn van mening dat zolang

kinderen sociaal bezig kunnen zijn, zij geen prestatiedruk ervaren en ze lekker veel buiten kunnen zijn ze zich vanzelf ontplooiën en ontwikkelen.

De groep

Soorten opvang

Voorschoolse opvang

Voorschoolse opvang is voor kinderen van 4 t/m 13 jaar oud in de ochtend voordat de school open gaat. Ouders mogen de kinderen vanaf 7.00 uur bij ons brengen. Wij zorgen ervoor dat de kinderen op tijd op school komen. Wij verzorgen op dit moment alleen nog voorschoolse opvang tijdens de vakantieweken.

Buitenschoolse opvang

Buitenschoolse opvang is voor kinderen van 4 t/m 13 jaar oud nadat de school uit is.

De starttijden van de BSO zijn:

	Sint Martinusschool	Sint Laurentiuschool
Maandag	15:00 uur	15:00 uur
Dinsdag	15:00 uur	15:00 uur
Woensdag	gesloten	gesloten
Donderdag	15:00 uur	15:00 uur
Vrijdag	12:30 uur	Midden- en bovenbouw: 15:00 uur

Aan het einde van de dag brengen wij de kinderen tussen 18:00 uur en 18:30 uur naar huis.

Vakantie opvang

Vakantieopvang is voor kinderen van 4 t/m 13 jaar oud tijdens alle schoolvakanties en studiedagen. Ouders kunnen de kinderen tussen 8:30 uur en 9:30 uur bij ons brengen. De kinderen worden tussen 18:00 uur en 18:30 uur weer thuisgebracht.

Meer informatie over de dagindeling is te vinden op pagina 27 en 28.

Stabiliteit

Groepsstabiliteit

Bij kinderopvang ILO hebben wij één stamgroep voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar oud. Naar behoefte kan deze stamgroep worden onderverdeeld in twee groepjes. Bijvoorbeeld als een deel van de kinderen buiten wilt spelen, maar ook een deel binnen wilt blijven. Of als de onderbouw kinderen een andere activiteit willen ondernemen dan de bovenbouw kinderen. Dit is natuurlijk alleen mogelijk indien er twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Wanneer de groepssamenstelling en het leidster kind ratio het toelaten kunnen wij op deze manier extra uitdaging aan de kinderen bieden.

Leidsterstabiliteit

Bij kinderopvang ILO werken twee vaste pedagogisch medewerker (dit zijn tevens de houders van kinderopvang ILO). Het voordeel van een klein team is dat de kinderen vaak dezelfde gezichten zien en dus snel vertrouwd raken met de pedagogisch medewerkers. Andersom zien de pedagogisch medewerkers ook vaak dezelfde kinderen waardoor ze goed op de hoogte zijn van de ontwikkeling van de kinderen. De pedagogisch medewerkers werken zo veel mogelijk op vaste dagdelen. Zo weten de kinderen op welke dag ze welke pedagogisch medewerker kunnen verwachten. Dit zorgt voor een stukje voorspelbaarheid en veiligheid voor de kinderen. Indien er meer dan acht kinderen op de groep aanwezig zijn werken beide pedagogisch medewerkers.

Ziekte of verlof:

Het kan natuurlijk altijd een keer voorvallen dat één van de pedagogisch medewerkers ziek is of om andere reden met verlof is. In dit geval hebben wij een invalpoule bestaande uit (tot nu toe) twee invalskrachten (zie personeelsgegevens bijlage). Wij vinden het belangrijk dat er voor de kinderen altijd ten minste één bekend aanspreekpunt aanwezig is. Daarom werken deze invalskrachten altijd samen met één van de vaste pedagogisch medewerkers. De invalskrachten worden middels teamvergaderingen op de hoogte gehouden van de regels en het beleid. Zo kunnen zij ook werken volgens het beleid van kinderopvang ILO. Als de situatie zich voordoet dat één van de vaste pedagogisch medewerkers met verlof is en beide invalskrachten niet kunnen werken dan zullen wij via een uitzendbureau zorgen voor een invalskracht.

Groepsgrootte

Wij vinden het zeer belangrijk om voldoende oog te hebben voor ieder kind. Daarom streven wij naar een beroepskracht-kind ratio van één op acht. De maximale groepsgrootte is 16 kinderen.

Leeftijdsofbouw van de basisgroep

Kinderopvang ILO biedt opvang aan 2 scholen: de Sint Martinusschool in Millingen aan de Rijn en de Laurentiuschool in Kekerdom. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen uit Millingen en Kekerdom elkaar goed leren kennen. Daarom maken wij qua activiteiten geen onderscheid tussen de kinderen uit Millingen of de kinderen uit Kekerdom. Ook zijn wij van mening dat kinderen van verschillende leeftijden elkaar tijdens het spel maximaal beïnvloeden en stimuleren in hun ontwikkeling. Wel gelden er per leeftijdsgroep natuurlijk andere regels. Zo moeten bijvoorbeeld de kleuters tijdens activiteiten buiten de deur in het zicht van een begeleider blijven terwijl kinderen vanaf acht jaar, waarvan ouders het toestemmingsformulier 'buitenspelen zonder toezicht' hebben ingevuld, in groepjes van minstens twee op avontuur mogen gaan binnen de vooraf besproken grenzen. ILO kent dus één verticale groep van 4 t/m 13 jaar.

De vier pedagogische basisdoelen

Goede kinderopvang is kinderopvang die kinderen veiligheid biedt, hun persoonlijke en sociale competentie bevordert, en hen – liefst in samenspraak met de ouders – regels, normen en waarden bijbrengt (Riksen-Walraven, 2004, p.105). Deze vier pedagogische basisdoelen vormen de basis voor kwalitatief goede kinderopvang en zijn daarom leidend in ons pedagogisch beleidsplan. Bij kinderopvang ILO bieden wij de kinderen;

- een gevoel van veiligheid op zowel fysiek als emotioneel gebied
- de gelegenheid om zich op persoonlijk gebied te ontwikkelen
- de gelegenheid om zich op sociaal gebied te ontwikkelen
- de gelegenheid om zich de normen en waarden van onze samenleving eigen te maken.

Fysieke veiligheid

Wij vinden het belangrijk om kinderen niet overmatig overal tegen in bescherming te nemen. Bij spelen en het ondernemen van leuke activiteiten hoort soms vallen en opstaan. Daarmee leert het kind waar zijn grenzen liggen, maar ook dat hij iets een volgende keer op een andere manier moet aanpakken. Bij kinderopvang ILO maken wij de kinderen bewust van de kleine risico's en leren wij hen hier goed mee om te gaan. Wij werken aan een gezonde en veilige omgeving door:

- Te werken met een veiligheids- en gezondheidsbeleid:

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid geeft medewerkers en ouders inzicht over welke veiligheids- en gezondheidsrisico's er op onze locatie aanwezig zijn. Om ongelukken te voorkomen zijn er regels opgesteld en staan we continu stil bij de eventuele gevolgen van ons handelen. Het beleid geeft ook handvaten voor het bieden van adequate hulp na een incident. Het veiligheid- en gezondheidsbeleid vindt u op onze website onder het kopje 'Downloads'. De papieren versie van dit bestand is op de locatie aanwezig.

- Een goede omgang met hygiëne:

Om de hygiëne te waarborgen houdt ILO zich aan de uitgangspunten van de GGD, het Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Het bestand 'Hygiënerichtlijn voor KDV, PSZ en BSO' omschrijft richtlijnen en normen over hygiëne, schoonmaak en ziektebeelden. Door deze richtlijnen te volgen beperken we het risico op het verspreiden van infectieziekten onder de kinderen en de medewerkers. De papieren versie van dit bestand is op locatie aanwezig zodat de pedagogisch medewerkers deze richtlijnen en normen te allen tijde kunnen raadplegen. Het bevat een overzichtelijke inhoudsopgave waardoor er gericht per categorie gezocht kan worden (bijvoorbeeld persoonlijke hygiëne, schoonmaken & desinfecteren of voedselveiligheid). De hygiënerichtlijn is te vinden op onze website onder het kopje 'Downloads'.

- Duidelijke afspraken omtrent de omgang met zieke kinderen:

Helaas komt het geregeld voor dat kinderen ziek worden. Onze opvang is niet ingericht op het opvangen van zieke kinderen omdat wij de extra aandacht en zorg, die een ziek kind nodig heeft, niet kunnen bieden. Met ons ziektebeleid willen wij niet alleen duidelijkheid creëren voor de ouders en de pedagogisch medewerkers, maar tevens ook ziekte en besmetting voorkomen. Hierbij houdt ILO zich aan de uitgangspunten van de GGD, het Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Het bestand 'Informatie over ziektebeelden voor KDV, PSZ en BSO' omschrijft de meest voorkomende ziektes en geeft per ziektebeeld aan hoe er door de pedagogisch medewerker gehandeld moet worden. De papieren versie van dit bestand is op locatie aanwezig zodat de pedagogisch medewerkers deze informatie en instructies te allen tijde kunnen raadplegen. Het bevat een overzichtelijke inhoudsopgave waardoor er gericht per ziektebeeld gezocht kan worden. De digitale versie is te vinden op onze website onder het kopje 'Downloads'.

- Duidelijke afspraken over het gebruik van medicatie:

Deze afspraken vindt u in het 'Protocol Medicijngebruik' op onze website onder het kopje 'Downloads'.

- Te werken met een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling:

Huiselijk geweld en kindermishandeling komt overal voor en is een ernstig probleem. Kinderen die mishandeld worden hebben recht op hulp, het liefst zo vroeg mogelijk, zodat de schade beperkt kan blijven. Een kinderdagverblijf is bij uitstek een plaats waar (een vermoeden van) kindermishandeling gesignaleerd kan worden. Indien wij redelijkerwijs vermoedens hebben van dreiging van huiselijk geweld of kindermishandeling bij een kind, werken wij samen met veilig thuis om te kijken welke stappen er ondernomen moeten worden. Wij werken dan volgens onze vaste meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Onze meldcode is te vinden op onze website onder het kopje 'Downloads'. De papieren versie van dit bestand is op locatie aanwezig zodat de pedagogisch medewerkers deze informatie te allen tijde kunnen raadplegen.

Emotionele veiligheid

Veiligheid staat bij kinderopvang ILO centraal. Het bieden van veiligheid is van primair belang omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere drie pedagogische doelstellingen in de weg staat. Een kind komt namelijk pas tot ontwikkeling als het zich veilig voelt. Een kind dat zich niet veilig voelt trekt zich terug, durft niet te gaan ontdekken, gaat geen nieuwe contacten aan en kan dus niet profiteren van alle nieuwe kansen en uitdagingen die de buitenschoolse opvang biedt. Voor het creëren van een veilige sfeer, waarbij een kind zich emotioneel veilig voelt, houden wij bij kinderopvang ILO onder andere rekening met:

- De houding van de pedagogisch medewerker:

De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke rol in het gevoel van emotionele veiligheid voor het kind. De pedagogisch medewerker laat gedurende de dag duidelijk zien aandacht te hebben voor ieder kind door onder andere naar de kinderen te luisteren, met ieder kind een persoonlijk praatje te maken en de kinderen regelmatig een knuffel of aai over de bol te geven. Ze kijkt goed naar de signalen die het kind afgeeft, probeert te achterhalen wat het kind met deze signalen bedoelt en gaat daar op een warme en ondersteunende manier (afgestemd op het kind en de situatie) mee om. Ze troost een kind dat verdrietig is of helpt een onzeker of twijfelend kind iets nieuws uit te proberen middels aanmoediging en door waar nodig te helpen.

- Voorspelbaarheid van de leefomgeving:

Een vaste routine zorgt voor regelmaat en structuur. Dit geeft houvast aan de kinderen en de pedagogisch medewerkers. Doordat de kinderen weten wat er komen gaat, schep je een emotioneel veilige omgeving. Bij kinderopvang ILO creëren wij een voorspelbare omgeving door onder andere rekening te houden met een goede groeps- en leidsterstabiliteit (zie pagina 8), te werken volgens een dagritme met een vooraf bekend activiteiten aanbod en door te werken met duidelijke afspraken en regels (pagina 12).

- Wennen:

Als je voor het eerst op een nieuwe buitenschoolse opvang komt kan dit erg spannend zijn. Daarom wordt er een vaste pedagogisch medewerker (de mentor) gekoppeld aan het nieuwe kind en de ouders. Deze pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat zowel kind als ouders zich welkom voelen, neemt de leiding over het nieuwe kind en legt uit dat het kind altijd bij haar terecht kan als het ergens mee zit. Ook houdt zij de ouders op de hoogte over deze spannende eerste dagen. Op het tempo van het kind kunnen ze samen op ontdekking gaan. Als de pedagogisch medewerker merkt dat dit goed gaat worden andere kinderen, die al langer op de BSO zitten, betrokken bij het 'wennen'

van het nieuwe kind. Deze kinderen kunnen de regeltjes uitleggen, de weg wijzen, laten zien waar de spelletjes staan enzovoorts. Ook kunnen zij in de daaropvolgende dagen alle benodigde informatie nogmaals aan het nieuwe kind uitleggen. We hebben een maximum van 2 wenkinderen per groep (uitzondering hierop zijn broers en zussen) en vragen ouders bereikbaar te zijn zodat ze zo nodig hun kind eerder kunnen komen ophalen.

- **Samenwerking:**

Een goede samenwerking met het kind zelf en de omgeving, vooral die met de ouders en de school, draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid van de kinderen. Wanneer er sprake is van een doorgaande lijn en afstemming tussen de pedagogische aanpak thuis, op school en op de BSO, bevordert dat de duidelijkheid en het gevoel van veiligheid voor het kind. Zie op pagina 24 en 25 hoe wij deze samenwerking vormgeven.

Sociale competentie

Door te werken aan de sociale competenties willen wij kinderen handvaten bieden voor het steeds zelfstandiger opbouwen en onderhouden van relaties. We geven ze een basis voor later om een 'leuk en betrokken mens in de groep' te worden: iemand die autonoom is, maar ook kan samenwerken. Met als uitgangspunt dat je niet alleen je eigen belang dient, maar je ook inzet voor elkaar en de omgeving. Bij ILO stimuleren wij de sociale competentie door onder andere:

- **Het begeleiden van sociale interacties:**

De buitenschoolse opvang is een interessante sociale omgeving voor kinderen. Zij moeten toegang zoeken tot en spelen met kinderen die zij minder goed kennen, die ouder of jonger zijn en die een andere culturele achtergrond kunnen hebben. Dat schept gelegenheid tot het aangaan van allerlei verschillende sociale relaties, het oefenen met deze sociale relaties en het leren van elkaar. De rol van de pedagogisch medewerker is het positief verbinden van de kinderen en het begeleiden en stimuleren van dit sociale contact. Bij kinderopvang ILO begeleidt en stimuleert de pedagogisch medewerker positieve interacties tussen de kinderen. Ze ondersteunt de kinderen bij het aangaan en opbouwen van positieve relaties met groepsgenootjes. Zo worden er regelmatig groepsactiviteiten georganiseerd waarbij de kinderen kunnen oefenen met samenwerken, luisteren naar elkaar, elkaar helpen, delen, samen praten en begrip tonen. Door samen duidelijke regels op te stellen en deze te herhalen leren de kinderen hoe ze zich sociaal wenselijk kunnen gedragen. Gedrag als schelden, iets afpakken of voor je beurt gaan worden begrensd door aan het kind te benoemen welk gedrag juist wel gewenst is, bijvoorbeeld: 'Eén moment, Lotte is nu aan het woord. Als Lotte uitgesproken is mag jij wat vertellen'. Wij vragen de kinderen regelmatig om elkaar te helpen, bijvoorbeeld met het strikken van de veters of het omdoen van de gordel. Zo leren de kinderen verantwoordelijkheid te dragen voor een ander.

- **Het zelfstandig leren oplossen van conflicten:**

Tijdens alle activiteiten waarin kinderen gezamenlijk optrekken, kunnen conflicten optreden. Bij kinderopvang ILO vinden wij het belangrijk de kinderen te stimuleren om zelf problemen op te lossen. We helpen het kind zijn gevoelens te herkennen/verwoorden en stellen vragen waarmee we de kinderen helpen te zoeken naar mogelijke oplossingen. Hierbij neemt de pedagogisch medewerker hen het besluitvormingsproces niet uit handen. Bij jonge kinderen begeleidt ze meer op de voorgrond, bij oudere kinderen meer op de achtergrond.

- **Inrichting van de ruimte:**

Indien kinderen spelen zonder toezicht van een pedagogisch medewerker zijn zij zelf verantwoordelijk voor een goed verloop van het spel en het onderhouden van de sociale relaties. Zij leren dan zelf compromissen sluiten, problemen oplossen, overleggen en hulp vragen indien zij er zelf niet uitkomen. De mate van verantwoordelijkheid is afgestemd op de draagkracht van het kind.

Kleuters kunnen zich afzonderen in de ruimtes bij de pedagogisch medewerker, waar de pedagogisch medewerker toch nog een oogje in het zeil kan houden op de achtergrond. Dit kan middels tipitentjes en afgezonderde hoeken in de ruimte. Kinderen uit de middenbouw kunnen daarnaast bijvoorbeeld ook wanneer de gelegenheid zich voordoet spelen op de gang of in een andere ruimte. De pedagogisch medewerker loopt zo nu en dan voorbij om een oogje in het zeil te houden. Kinderen uit de bovenbouw mogen spelen zonder toezicht en samen naar buiten indien zij daarvoor toestemming hebben gekregen van hun ouders via de zelfstandigheidsverklaring.

- **Kinderparticipatie**

Kinderparticipatie is samen denken, samen beslissen, allemaal meedoen en samen verantwoordelijk zijn. Een essentieel onderdeel van kinderpaticipatie is dat kinderen leren om met omstandigheden van andere kinderen rekening te houden. Ook leren zij rekening te houden met wat een ander belangrijk vindt en op basis daarvan te overleggen en compromissen te sluiten. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat bij bijvoorbeeld het maken van afspraken of het nemen van beslissingen alle kinderen naar elkaar luisteren en iedereen aan de beurt komt om zijn mening te vertellen.

Waarden & normen

De buitenschoolse opvang is een plek waar het kind in aanraking komt met andere regels, gebruiken en andere personen. Door de kinderen iets bij te leren over de algemeen geldende normen en waarden in onze samenleving, leren ze beter te begrijpen waarom bepaald gedrag verwacht wordt in bepaalde situaties. Zo gaan ze het nut van de regels en de ideeën achter deze gewoonten inzien. Deze kennis geeft kinderen zekerheid over hun eigen functioneren (zelfvertrouwen) en leidt tot betere zelfsturing en sociale interactie. Begrip van de algemeen geldende normen en waarden zal actieve participatie in de maatschappij voor het kind uiteindelijk makkelijker maken. Bij ILO leren we de kinderen kennis maken met de algemeen geldende waarden en normen door onder andere:

- **De houding van de pedagogisch medewerker:**

De pedagogisch medewerker brengt de kinderen normen en waarden bij door positief gedrag te belonen. Ze stuurt niet- gewenst gedrag aan door juist het gewenste bedrag te benoemen zoals bijvoorbeeld 'samen delen', 'luisteren naar elkaar' of 'om de beurt'. Door middel van bijvoorbeeld samen spelletjes spelen en zelf het goede voorbeeld geven leren kleuters de algemene normen en waarden kennen. Met kinderen in de middel- en bovenbouw worden bijvoorbeeld thema's besproken als 'mag je brood stelen uit de winkel als je arm bent en heel erg honger hebt?' of 'Je zus heeft stiekem een snoepje gepakt, vertel je dat aan je ouders?' Op deze manier leren kinderen nadenken over wat zij belangrijke normen en waarden vinden.

- **Kinderparticipatie:**

Kinderparticipatie is een middel om waarden en normen over te dragen. Door samen met kinderen regels en afspraken te maken leren kinderen na te denken over wat zij belangrijk vinden. We vragen de kinderen bijvoorbeeld wat zij belangrijk vinden in de omgang met elkaar, met de ruimte en met de materialen. We bespreken ook wáárom kinderen dit belangrijk vinden. Op deze manier leren zij het nut achter de regels. Als regels in samenspraak met de kinderen worden gemaakt en kinderen hier invloed op hebben, zijn kinderen eerder geneigd de afspraken na te leven. Ze hebben deze regels tenslotte zelf opgesteld en kennen het doel achter de afspraak. Door samen na te denken voordat een besluit wordt genomen leren de kinderen verantwoordelijkheid krijgen en dragen. Ook leren kinderen dat als afspraken eenmaal gemaakt zijn, je die niet zomaar weer naast je neer kan leggen. En dat regels die je samen bedenkt gelden voor iedereen, ook voor jezelf. Het gaat niet alleen om het maken van de afspraken maar vooral om reflectie en discussie: 'Waarom is dit nou zo belangrijk?'

- Aandacht te besteden aan feesten en rituelen:

Jaargetijden, feesten en vieringen zorgen voor afwisseling en onderbreking in het gewone ritme. Bovendien leren de kinderen hier onder andere cultureel, sociaal en educatief gezien ook van. Bij ILO vinden wij het belangrijk om de kinderen wat bij te brengen over een aantal in Nederland bekende feesten en rituelen. Denk bijvoorbeeld aan verjaardagen, afscheid en feestdagen zoals Vader- en Moederdag, Sint Maarten, Halloween, Sinterklaas, Kerst en Carnaval. Ons activiteitenprogramma wordt waar mogelijk aan een actueel thema aangepast. Mochten kinderen met 'andere' feesten en rituelen bekend zijn dan de traditionele Nederlandse feesten en rituelen, dan staan wij daar natuurlijk helemaal voor open.

Persoonlijke competentie

De persoonlijkheid van een kind ontwikkelt zich snel tijdens de basisschooltijd. Ze worden steeds zelfstandiger, ontwikkelen zelfvertrouwen, leren keuzes te maken, leren problemen aan te pakken en ontdekken waar hun interesses en talenten liggen. Bij ILO stimuleren wij het ontwikkelen van de persoonlijke competentie door onder andere:

- Houding pedagogisch medewerker:

Onze pedagogisch medewerkers bieden de kinderen spelmaterialen aan dat past bij de leeftijd en het eigen ontwikkelingsniveau van het kind. Ook wordt er bij kinderopvang ILO iedere week een nieuw doordacht activiteitenprogramma voor de kinderen samengesteld. Zo worden er regelmatig nieuwe, uitdagende activiteiten aangeboden of iets nieuws gedaan met al bekend materiaal. De pedagogisch medewerker sluit aan op wat de kinderen al kunnen, maar brengt hen net een stapje verder. Ze biedt de kinderen daarbij zodanig hulp dat ze net iets verder komen dan ze uit zichzelf zouden kunnen komen. Dat kan door bijvoorbeeld moeilijke handelingen op te splitsen in kleinere stappen of door vragen te stellen en kinderen uit te dagen tot redeneren, overleggen en tot het zelf vinden van oplossingen voor problemen. Op deze manier neemt de pedagogisch medewerker de kinderen niks uit handen en leren de kinderen steeds zelfstandiger actie te ondernemen. Ze moedigt kinderen aan om door te zetten door complimenten te geven of ondersteunende opmerkingen te geven.

- Kinderparticipatie:

Door middel van kinderparticipatie denken en beslissen de kinderen bij ILO mee over onderwerpen als groepsafspraken, inrichting van de binnenruimte, spelmaterialen en de invulling van het activiteitenprogramma. Kinderen die mogen meedenken en meebeslissen, leren nadenken over wat zij zelf belangrijk vinden. Ze leren op deze manier hun eigen mening te vormen, deze kenbaar te maken en te onderbouwen. Ook voor het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid is kinderparticipatie een belangrijke ervaring. Als een kind ervaart dat hij invloed heeft op anderen, dat zijn mening ertoe doet en dat er naar hem geluisterd wordt, dan wordt hij gesterkt in zijn identiteit en krijgt hij een positief zelfbeeld.

- Respect voor de autonomie van het kind:

Bij kinderopvang ILO krijgen kinderen de kans om zelf keuzes te maken, zelfstandig te handelen en verantwoordelijkheden te dragen. Hierdoor ontwikkelen zij een gevoel van eigen verantwoordelijkheid en eigen kunnen, wat hen helpt om later als zelfstandig burger in de maatschappij te kunnen functioneren. Middels kinderparticipatie nodigen wij kinderen uit mee te denken, dingen uit te proberen en beslissingen te nemen. De pedagogisch medewerker laat de kinderen zoveel mogelijk zelf kiezen wat zij gaan doen, hoe zij dit gaan doen en met wie. Het meedoen met de georganiseerde groepsactiviteiten is dan ook niet verplicht. Met de inrichting van de groepsruimte hebben wij er rekening mee gehouden dat kinderen, wanneer zij willen, zonder toezicht van een volwassene kunnen spelen (zie inrichting op pagina 18). Zo leren zij zelf verantwoordelijkheid te dragen over de materialen en een goed verloop van het spel.

Wij stimuleren de zelfstandigheid van de kinderen door niet meteen in te grijpen wanneer een kind iets niet lukt. Pas als na proberen blijkt dat een kind iets echt niet zelf kan, helpt de pedagogisch medewerker het kind verder. Hierbij stemt de pedagogisch medewerker haar aanpak af op de leeftijd en het vermogen van het kind. Hierbij gaat het niet om de prestatie maar om de inzet en staat het maken van fouten centraal als positieve leermomenten.

- Speelmogelijkheden en materialen:

Middels het aanbod van de juiste materialen en activiteiten helpen de pedagogisch medewerkers kinderen verder bij het ontwikkelen van motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Bij kinderopvang ILO hebben wij materiaal afgestemd op de verschillende leeftijdsgroepen. Echter ontwikkelt elk kind zich op zijn eigen tempo. De pedagogisch medewerker biedt kinderen regelmatig nieuwe activiteiten aan en houdt daarbij rekening met het ontwikkelingsniveau van het kind.

Motorische vaardigheden

Kinderen zitten tegenwoordig vaker achter een 'scherm' en bewegen daardoor een stuk minder, terwijl bewegen enorm belangrijk is voor onder andere de motorische ontwikkeling. Bij kinderopvang ILO stimuleren we de kinderen in hun motorische ontwikkeling door middel van spel, bewegingsactiviteiten en bewegingsruimte, zowel in onze binnen- als buitenruimte. Om de kinderen extra uitdaging te bieden trekken wij er af en toe op uit naar verschillende (binnen)speeltuinen zoals de Bounz, Chimpiechamp, Pret inn, Waalhalla of de Leemkuil. Er zit nogal veel verschil tussen de motorische vaardigheden van het jonge en het oude kind. Tijdens onze activiteiten houden wij rekening met deze verschillen.

Onderbouw

De kinderen in deze leeftijdscategorie werken met grovere en stevigere materialen. Ze kleuren met o.a. driehoekige potloden (stimuleert de juiste pen greep) of wasco, scheuren papier en/of knippen met kinderscharen en snijden met een kindermes. Voor deze leeftijdsgroep hebben wij speelgoed zoals ballen, dik draad met grote houten kralen, klei, Hamertje Tik, Kapla en Duplo. De kinderen verven met vingerverf of maken gebruik van dikke kwasten. We stimuleren (en helpen) de kinderen om zelf hun jas, broek, schoenen of autogordel dicht te leren maken. Tijdens het balanceren en klimmen ondersteunen wij de kinderen door hen een hand te geven of door hen vast te houden.

Middenbouw

Het lichaam van kinderen tussen de 7 en 9 jaar wordt gespierder en het evenwicht en de coördinatie worden beter. Alle patronen die een kind tot nu toe heeft ontwikkeld worden versoepeld en verfijnd. Daarom werken de kinderen in deze leeftijdscategorie met fijnere en kleinere materialen. De kinderen in deze leeftijdsgroep kleuren o.a. met normale potloden, stiften en gelpennen. Voor hen hebben we speelgoed zoals strijkkralen, fijner touw en fijnere kralen, domino, lego en springtouwen. De kinderen verven met fijnere kwasten. Tijdens het balanceren bieden we de kinderen een arm aan die ze kunnen vastpakken mochten ze hun evenwicht verliezen. Tijdens het klimmen blijven we dicht bij de kinderen in de buurt staan en ondersteunen we hen door te benoemen wat ze moeten doen.

Bovenbouw

Kinderen in de bovenbouw hebben inmiddels een goed ontwikkelde spiersterkte, coördinatie en stabiliteit. De fijne motoriek is zo goed dat zij de fijnste werkjes goed kunnen uitvoeren. Ze werken met o.a. visdraad en kleine kraaltjes, knutselen met glittertjes en werken met gips. Zij mogen onder begeleiding aan de slag met gereedschap als een zaag en een hamer. Aangezien deze kinderen vrijwel alle klim- en klauter activiteiten zonder een helpende hand kunnen uitvoeren, stimuleren wij de kinderen om hun grenzen te verleggen. Dus om bijvoorbeeld nét iets hoger te klimmen dan ze eigenlijk zelf durven. Of om in plaats van altijd een step bij Waalhalla te nemen, nu eens een keer

voor skeelers te gaan. Wij moedigen de kinderen aan, spreken hen moed in en klimmen of skeelers zelf met de kinderen mee.

Cognitieve vaardigheden

Nadenken, redeneren en problemen oplossen zijn allemaal aspecten van de cognitieve ontwikkeling. Kinderen zijn erg liergierig en nieuwsgierig en ontwikkelen hun verstandelijke vermogens door interactie met de wereld om hen heen. Bij ILO spelen wij hierop in door kinderen uitdagend spel materiaal aan te bieden. Op de BSO komen verschillende leeftijdsgroepen bijeen. Het samen laten spelen en samen laten werken van deze verschillende leeftijdsgroepen is goed voor de ontwikkeling. Kinderen kunnen namelijk heel veel van elkaar leren. De pedagogisch medewerkers stimuleren de cognitieve ontwikkeling van het kind door veel vragen te stellen waardoor kinderen gaan nadenken en nieuwe ontdekkingen doen zoals: 'Is er ook een andere manier om..?', hoe kan het nou dat..?', Wat denk je dat er gebeurt als..?'.

Onderbouw

Een kleuter denkt vooral vanuit eigen ervaringen en zintuiglijke waarnemingen. Ze vinden het leuk om bezig te zijn met verbanden leggen. Daarvoor hebben wij verschillende uitdagende spellen waaronder bijvoorbeeld Domino, Elektro en Wie is het. Door interactief voorlezen leren de kinderen besef te krijgen van een verhaalstructuur, tijdsverloop en oorzaak-gevolgrelaties. Om het geheugen te trainen doen we spellen als Memory en Kwartet. Kleuters zijn vaak al in staat om tot tien te tellen. Daarvoor hebben wij leuke tel-spellen zoals: Tien tellen in de rimboe, Hondje waf en Holle Bolle Big. De pedagogisch medewerkers nemen regelmatig het initiatief om samen met de kleuters spelletjes te spelen.

Middenbouw

Kinderen in deze leeftijdsfase leren steeds beter te concentreren en te onthouden. Leuke groepsspellen om het geheugen te trainen en het logisch denken te ontwikkelen zijn bijvoorbeeld de spellen: Fluisteraartje, Wat is er veranderd? Skipbo en Uno. De kinderen in deze leeftijdsgroep kunnen al een aardig woordje lezen. Om het leesgedrag te stimuleren hebben wij leesboekjes op verschillende AVI-niveaus. Als het kind een keer geen zin heeft om mee te doen met de groepsactiviteit kan hij lekker ergens neerploffen om zelfstandig te gaan lezen. De pedagogisch medewerker neemt regelmatig het initiatief om met een aantal kinderen een van bovenstaande spellen te spelen of ze stimuleert de kinderen om samen een spel te gaan spelen.

Bovenbouw

Kinderen tussen de tien en twaalf jaar oud zijn in staat abstract te denken en een mening te vormen. Wij vinden het dan ook leuk om met deze kinderen het 'Het grote dilemma op dinsdag spel' te spelen. Dit spel bestaat uit allerlei losse kaartjes met dilemma's erop. Je trekt twee kaartjes en moet voor een dilemma kiezen. Bijvoorbeeld: je hebt altijd een zwaailicht met sirene op je hoofd als je buiten bent óf je kunt nooit meer naar de dokter? 1 jaar lang geen tandenpoetsen óf 1 jaar lang dezelfde onderbroek aan? Hierdoor leren de kinderen op een leuke manier hun mening onder woorden te brengen. Het logisch denken en het vooruit denken is op deze leeftijd al goed ontwikkeld. Mens erger je niet, Barricade en Yahtzee zijn leuke spellen om het vooruit denken te stimuleren. Mochten de wat oudere kinderen zich een keer willen terugtrekken dan kunnen ze lekker op de bank ploffen met informatieve boekjes en tijdschriften.

Taalvaardigheden

Mondelinge vaardigheden zijn nodig om in de samenleving te functioneren: thuis, op school, onderweg, in een groep, in een winkel of op het werk. Bovendien is mondelinge taalvaardigheid de basis van schriftelijke taalvaardigheid. Des te beter kinderen mondelinge taalvaardigheid beheersen, des te beter ze effectief en sociaal met elkaar kunnen communiceren. Ze leren bijvoorbeeld hoe ze gerichte vragen kunnen stellen, zich moeten opstellen in een gesprek, zich goed kunnen uitdrukken of een boodschap overtuigend kunnen overbrengen. De pedagogisch medewerker heeft een voorbeeldfunctie en geeft zelf het goede voorbeeld bij deelname aan gesprekken; de leerling niet onderbreken in zijn verhaal, oogcontact maken, aansluiten bij de reactie van de leerling, enzovoort.

Onderbouw

Kinderen tussen de 4 en 6 jaar zijn nog volop bezig met hun taalontwikkeling en hun basiswoordenschat op te bouwen (de woorden die het meest voorkomen in het dagelijks taalgebruik). Zij kunnen nog niet lezen en zijn daarom voor hun taalontwikkeling afhankelijk van de mondelinge taal van anderen. De pedagogisch medewerkers benoemen wat ze zelf doen, wat ze de kinderen zien doen, wat ze in de handen hebben, wat ze om zich heen zien enz. Ook lezen de pedagogisch medewerkers regelmatig voor, want voorlezen stimuleert de woordenschat en het begrijpend luisteren. Verder ontdekken de kinderen het 'schrijven' en wat je daarmee kunt doen, bijvoorbeeld een kaart schrijven. We stimuleren de taalontwikkeling van het kind door veel te werken met letters en cijfers. Bij kleuters bijvoorbeeld: letterbingo, cijferdans of het kleien of stempelen van letters, cijfers en vormen. Voor de wat oudere kinderen hebben we bijvoorbeeld 'Pim Pam Pet' of 'Wie is het'. Ook zingen en rijmen we regelmatig samen.

Middenbouw

Kinderen tussen de 7 en 9 jaar kennen al aardig wat woorden, maar de basiswoordenschat en het zelfstandig leren lezen is nog flink in ontwikkeling. Bij ILO kunnen de kinderen op hun gemak oefenen met het (leren) lezen. We hebben leesboekjes op verschillende AVI-niveaus, tijdschriften en stripboeken voor beginnende lezers. Het regelmatig kunnen oefenen met lezen is belangrijk omdat als ze eenmaal goed kunnen lezen, ze tijdens het lezen heel veel nieuwe woorden en uitdrukkingen leren. Ook hebben wij voor deze leeftijdscategorie simpele woordzoekers, kruiswoordpuzzels en spelletjes zoals Galgje en Lingo.

Bovenbouw

Kinderen tussen de 9 en 12 jaar kunnen vaak al goed zelfstandig lezen en hebben een aardig goede basiswoordenschat opgebouwd. Ze begrijpen de informatie die ze lezen en kunnen steeds beter hun mening geven. Wij dagen de kinderen uit door hen zelfstandig iets te laten bakken met behulp van een recept of hen iets in elkaar te laten zetten met behulp van een gebruiksaanwijzing. Ook organiseren we voor deze leeftijdscategorie uitdagende praatactiviteiten zoals vertellen, presenteren of debatteren. Voor deze kinderen hebben wij boekjes op verschillende AVI-niveaus, informatieve boekjes, tijdschriften, moeilijkere woordzoekers, kruiswoordpuzzels en spelletjes zoals Scrabble Junior.

Creatieve vaardigheden

Bij creatieve activiteiten zorgt de pedagogisch medewerker ervoor dat kinderen aan de slag kunnen gaan zonder te veel te worden belemmerd. Zo creëert ze bijvoorbeeld genoeg ruimte voor de kinderen om te kunnen dansen of toneelspelen. Of ze zorgt voor oude kleren, een schort en een tafelkleed die vies mogen worden zodat de kinderen vrijuit kunnen knutselen. Bij het knutselen of andere creatieve activiteiten is niets goed of fout. Het kind krijgt alle ruimte om te doen en te ontdekken. Daarnaast vinden wij het lekker bezig zijn belangrijker dan het eindproduct.

Onderbouw:

De creativiteit en fantasie van kinderen tussen de 4 en 6 jaar is nog erg ongeremd. Fantasiespel en rollenspel zijn daarom ook erg populair. Om dit te stimuleren hebben wij verschillende popjes en verkleedspullen. De kinderen kunnen hiermee een voorgelezen verhaal naspelen of zelf een verhaal bedenken. Wij bieden regelmatig creatieve groepsactiviteiten aan, maar de kinderen zijn nooit verplicht hieraan mee te doen en mogen altijd zelf bedenken wat ze graag willen doen. Want ook dat zien wij als een stukje creativiteit: zelf kunnen bedenken wat je wilt doen en bedenken hoe je dat gaat doen.

Middenbouw:

De motoriek van kinderen uit de middenbouw is al sterk verbeterd en zij zijn al een stuk handiger met de pen of een kwast. Wel zijn zij een stuk kritischer in wat zij maken en doen en hechten zij veel waarde aan wat anderen hiervan vinden. De pedagogisch medewerker zorgt voor een breed aanbod aan creatieve activiteiten en houdt daarbij rekening met de interesse en kwaliteiten van ieder kind. Zo kan ieder kind succes-ervaring beleven. We hebben materialen als klei, gips, kwasten, tekenspullen en papier, kraaltjes, trouw, elastiekjes en spullen om te bakken. Maar ook gerecyclede en natuurlijke materialen als flessen, dopjes, kastanjes en blaadjes. Wij hebben een muziekinstallatie voor dansactiviteiten. Maar ook met ons aanbod van spel, bijvoorbeeld Party&Co en Mens Erger Je Niet worden creatieve vermogens van het kind gestimuleerd. Met de groepsactiviteit wordt er door de pedagogisch medewerker regelmatig een creatieve activiteit aangeboden als knutselen, dansen of muziek maken. Hierbij staat het lekker bezig zijn voorop en niet het eindresultaat. De pedagogisch medewerker blijft het kind stimuleren nieuwe dingen uit te proberen, ook al is het kind niet altijd tevreden over het resultaat. Hoe meer succeservaringen het kind beleeft, hoe meer zelfvertrouwen het krijgt.

Een ander aspect van creativiteit vinden wij het denken in oplossingen. Het niet meteen overnemen van een kind als het ergens niet uit komt, maar het kind zelf laten nadenken over een oplossing. Bij de jongere kinderen neemt de pedagogisch medewerker een meer sturende houding aan dan bij de oudere kinderen.

Bovenbouw:

Kinderen uit deze leeftijdscategorie worden in hun creativiteit vaak erg belemmerd door schaamtegevoel. Ze zijn erg bezig met wat anderen van hen vinden waardoor ze activiteiten waarbij ze in het middelpunt staan (zoals dans of drama) niet altijd even fijn vinden. Bij deze leeftijdscategorie proberen wij de kinderen te stimuleren mee te doen met de activiteiten, maar forceren niks. Middels ons wisselende activiteitenaanbod proberen wij zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de interesses en kwaliteiten van de oudere kinderen. Want ook bij deze leeftijdscategorie is het opdoen van succeservaringen en daardoor het vergroten van het zelfvertrouwen enorm belangrijk. We gebruiken hiervoor dezelfde materialen en activiteiten als in de middenbouw, alleen krijgen deze kinderen meer vrijheid en verantwoordelijkheid.

De ruimte

Met de inrichting van de ruimte hebben wij rekening gehouden met belangrijke veiligheid- en gezondheidsrisico's. Een omschrijving van hoe wij dit hebben gedaan is te vinden in ons veiligheid- en gezondheidsbeleid en in de risico- inventarisatie.

Binnenruimte

Je thuis voelen

Als een kind zich veilig en geborgen voelt krijgt het de kans om zich goed te kunnen ontwikkelen. Daarom vinden wij het belangrijk dat de kinderen zich bij kinderopvang ILO thuis voelen. Om dit thuis-gevoel te creëren laten we de kinderen meedenken over de inrichting van de ruimte en decoreren wij de ruimte met knutselwerkjes van de kinderen. We vragen de kinderen regelmatig wat zij fijn vinden aan de ruimte en de spelmaterialen en wat zij graag anders zouden willen zien.

Privacy en zelfstandigheid

Voor kinderen is het belangrijk dat ze na een intensieve schooldag (letterlijk en figuurlijk) de ruimte krijgen om zelfstandig te kiezen wat ze gaan doen. Ze moeten ook gewoon niets kunnen doen. Wij houden rekening met de privacy van het kind door plekken in de ruimte te creëren waar kinderen zich kunnen afzonderen. Zo hebben wij bijvoorbeeld (verplaatsbare) tipitentjes met kussentjes en dekentjes erin. Hierdoor kunnen de kinderen zelf bepalen op welke plek ze zich even willen terugtrekken. De chill-hoek is afgebakend met een grote bank en de speelhoek is afgebakend middels roomdividers. Speelgoed en materialen waarmee de kinderen (veilig) zelfstandig kunnen spelen liggen opgeborgen in lage kasten die toegankelijk zijn voor de kinderen. Op deze manier hoeven ze niet telkens om toestemming te vragen om met bepaalde materialen te kunnen spelen.

Positief sociaal gedrag

Positief sociaal gedrag wordt bevorderd door goed ingedeelde en gevarieerde afgescheiden ruimtes (speelhoeken). We houden er rekening mee dat de speelhoeken niet op looproutes liggen of dat een plek voor rustige activiteiten niet naast een drukker hoek ligt. Omdat kinderen in kleinere speelhoeken gericht en rustiger kunnen spelen houden we onze speelhoeken klein. De verschillende hoeken worden door het gebruik van verschillende vloerkleden per hoek nog duidelijker benadrukt voor de kinderen.

Hieronder volgt een globale omschrijving van de indeling van onze ruimte:

- Een deel van de ruimte is ingericht met tafels waar de kinderen aan kunnen zitten. De opstelling van de tafels hangt van de activiteit en van de behoefte van de kinderen af (rijen, u-vorm, vierkant). De tafels zijn bedoeld om gezamenlijk aan te eten/drinken, spelletjes aan te spelen of aan te knutselen.
- In onze ruimte bevindt zich een 'chill-hoek' met een bank, een tv meubel met televisie en radio en een groot vloerkleed. Kinderen die even geen zin hebben om mee te doen aan de activiteit of moe zijn kunnen zich hier terugtrekken. In de 'chill-hoek' kunnen ze languit op de bank liggen, samen kletsen of een boekje lezen. De televisie mag alleen worden gebruikt indien deze staat ingepland als activiteit.
- In onze ruimte bevindt zich een 'bouw-hoek' met speelkleed. Deze hoek is afgescheiden middels een 'roomdivider' met opbergmanden. Deze manden zijn gevuld met speelgoed waarmee de kinderen zelfstandig mogen spelen (auto's, houten blokken, lego).
- Een gedeelte van de ruimte blijft open ruimte. Deze vrije ruimte is voor bijvoorbeeld bewegingsactiviteiten zoals dansen of yoga, fantasiespel en toneelspel.

Buitenruimte

De vaste buitenruimte van de BSO is 't Haonehart. 't Haonehart is uitdagend ingericht en biedt de kinderen de mogelijkheid om van alles te ruiken, bekijken, horen zien en voelen. Er zijn verschillende speeluitleidingen zoals een zandspeelplaats, een waterpomp, een pluktuintje, een verstopbosje, een speelhuisje, een klauterboomstam en een klimboom met schommel.

Doordat er in 't Haonehart zand en een waterpomp aanwezig zijn kunnen de kinderen lekker klieveren met modder. Door het moestuintje kunnen de kinderen leren over voeding en de natuur. In het veld staan veel bomen, bloemen en struiken waar kinderen zich achter kunnen verstoppen of waar zij met een vergrootglas op zoek kunnen naar beestjes.

De buitenruimte biedt genoeg gelegenheid voor zelfstandigheid en privacy. Kinderen kunnen zich afschermen achter bomen of struiken, in het honinghuisje en in de 'ponyplaats'. De ruimte is zo groot dat kinderen niet te dicht bij elkaar of bij de pedagogisch medewerker hoeven te gaan zitten en volop kunnen genieten van hun vrijheid. Doordat er zoveel ruimte is kan er flink worden gerend, gevoetbald, gekorfbald enzovoorts. Er kan dus volop gewerkt worden aan het ontwikkelen van de (grote) motoriek.

De buitenruimte biedt een bijzonder krachtige (speel) omgeving doordat deze ruimte per seizoen zorgt voor afwisseling en nieuwe uitdagingen. In de zomer zijn er in 't Haonehart genoeg schaduwrijke plekken te vinden. In de winter biedt het vele gras een stukje veiligheid (denk aan gladheid en hardheid van de tegels).

Werkwijze

Voorspelbaarheid van de leefomgeving

Een vaste routine zorgt voor regelmaat en structuur. Dit geeft houvast aan de kinderen en de pedagogisch medewerkers. Doordat de kinderen weten wat er komen gaat, schep je een (emotioneel) veilige omgeving. Zodra een kind zich emotioneel veilig voelt, kan het zich gaan ontwikkelen op de overige drie pedagogische basisdoelen. Bij kinderopvang ILO creëren wij een voorspelbare omgeving door te werken volgens een dagritme, een (vooraf bekend) activiteitsaanbod en met duidelijke regels en afspraken.

Voorschoolse opvang

Ouders mogen de kinderen vanaf 7.00 uur bij ons brengen. De kinderen kunnen hier 's ochtends de dag rustig beginnen en nog even languit op de bank te gaan liggen, een boekje te lezen of gezellig samen spelen (vrij spel). Vanaf 8:30 uur komen de andere kinderen binnendruppelen.

Buitenschoolse opvang

Buitenschoolse opvang is voor kinderen van 4 t/m 13 jaar nadat de school uit is. Aan het einde van een schooldag worden de kinderen door een van de vaste medewerkers uit school opgehaald. Deze medewerker staat dan op een vast afgesproken punt op het schoolplein op de kinderen te wachten. Ze begroet alle kinderen en er is al wat aandacht voor individuele gesprekken. Als de groep compleet is vertrekken we gezamenlijk naar onze locatie. Op locatie aangekomen krijgen de kinderen eerst even de tijd om eventuele schoolfrustraties af te reageren en tot zichzelf te komen. Ondertussen snijden de begeleiders alvast wat groente en fruit voor het 'eetmoment'. Bij ILO is het niet verplicht om gezamenlijk aan tafel te eten. Als de kinderen er behoefte aan hebben kunnen ze bij de pedagogisch medewerkers aanschuiven voor een gezellig praatje, maar mochten de kinderen daar geen behoefte aan hebben dan mogen ze bijvoorbeeld met een stuk groente of fruit op de bank een boekje gaan lezen of ondertussen aan tafel kleuren. Tijdens het eten zijn we allemaal rustig en spelen we geen ren- of stoeispellen. Als het fruit op is, is er nog wat ruimte voor vrij spel. Rond 15:45 uur verzamelen we ons allemaal en legt de pedagogisch medewerker de groepsactiviteit uit. Kinderen kunnen zelf beslissen of zij mee willen doen of liever iets voor zichzelf gaan doen. Om 17:45 uur ruimen wij met zijn alle op en eten we nog een gezonde koek. Vervolgens stappen we om 18:00 uur de BSO-bus in en worden kinderen naar huis gebracht.

Op dagen dat wij er op uittrekken met de BSO stappen wij na het verzamelen op het schoolplein gelijk de bus of auto in naar de activiteit. Daar eten we een stuk fruit en bespreken we de regels die op die locatie gelden. Deze staan beschreven op onze activiteitenlijst op de website. Aan het einde van de dag verzamelen we en eten we een koek. Vervolgens brengen we de kinderen direct naar huis. Per locatie (bijvoorbeeld de Leemkuil of Waalhalla) hebben we een vaste verzamelplek. Hier zit altijd ten minste één medewerker en daar kunnen de kinderen hun jassen en tassen neer leggen. Mocht er iets aan de hand zijn kunnen de kinderen altijd terug komen naar deze voor hen bekende plek.

Vakantie opvang

Vakantieopvang is voor kinderen van 4 t/m 13 jaar tijdens alle schoolvakanties en studiedagen. Op deze dagen trekken wij er altijd op uit. Ouders mogen de kinderen tussen 8:30 en 9:30 uur bij ons brengen. De kinderen kunnen hier 's ochtends de dag rustig beginnen door nog even languit op de bank te gaan liggen, een boekje te lezen of door gezellig samen te spelen (vrij spel). Vervolgens gaan we gezamenlijk alvast de lunch voor de middag voorbereiden. Iedereen mag zijn eigen boterhammen smeren. Als de boterhammen gesmeerd zijn verdeeld de pedagogisch medewerker de kinderen over de vervoersmiddelen en vertrekken we naar de activiteit. Als we daar aankomen eten we samen een stuk fruit en bespreken we de regels behorend bij desbetreffende locatie en activiteit door. Vervolgens mogen de kinderen gaan spelen. Rond 13:00 uur eten we een boterhammetje. Daarna mogen de kinderen weer spelen. Als we rond 17:00 uur weer richting de bussen vertrekken om naar huis te gaan krijgen de kinderen nog een koek. Vervolgens rijden we terug naar Kekerdomein en brengen we de kinderen thuis. Mocht het zo zijn dat de kinderen al eerder uitgespeeld zijn, dan vertrekken we eerder naar onze BSO- locatie om daar nog een leuke activiteit te doen.

De volgorde en tijden van bovengenoemde planning kunnen soms wat afwijken. Een dag is namelijk nooit hetzelfde. Bijvoorbeeld de weersomstandigheden en de wensen en meningen van de kinderen kunnen zorgen voor een iets andere dagindeling. Als kinderen op een vakantiedag lekker bezig zijn met een activiteit, en nog geen honger hebben kunnen we bijvoorbeeld ook een half uur later eten.

Activiteitsaanbod

Bij kinderopvang ILO worden er iedere dag uitdagende activiteiten georganiseerd. Het activiteitenprogramma staat voor het begin van de nieuwe schoolweek online. Zo weten de kinderen en ouders van tevoren al wat we welke dag gaan doen. De kinderen mogen bij kinderopvang ILO zelf kiezen hoe ze hun vrije tijd willen besteden. Daarom is deelname aan deze georganiseerde activiteiten niet verplicht. Als de kinderen liever vrij willen spelen of een andere activiteit in gedachte hadden waar ze zelfstandig mee aan de slag kunnen gaan dan is dat ook helemaal goed.

Naast de georganiseerde activiteiten op onze eigen locatie, willen wij de kinderen ook nieuwe ervaringen op laten doen tijdens activiteiten buiten de deur. Daarom trekken wij er tijdens de normale schoolweken eens per maand op uit en tijdens de schoolvakantie weken iedere dag op uit. Door ons dagelijks variërend aanbod van activiteiten krijgen kinderen volop de mogelijkheid om te ontdekken wat zij leuk vinden en waar zij goed in zijn. Ook komen de kinderen hierdoor steeds voor nieuwe situaties te staan. Wij stimuleren hen de grenzen te verleggen en nieuwe situaties aan te gaan. Dit doen we door met de kinderen mee te gaan en samen nieuwe dingen te proberen. Dit gebeurt op het tempo van het kind, zonder het kind te forceren iets te doen waar zij zich niet prettig bij voelt. Tijdens deze uitstapjes buiten de deur zijn alle kinderen verplicht om mee te gaan. Meedoen is natuurlijk niet verplicht. Wij nemen altijd een tas met teken- en knutselpullen, gezelschapsspellen en leesboeken mee zodat de kinderen zich wanneer ze daar behoefte aan hebben even kunnen terugtrekken

Op onze website staat een lijst van activiteiten die wij met de kinderen ondernemen buiten de deur. Per activiteit beschrijven we wat deze uitstapjes inhouden, hoe wij rekening houden met eventuele veiligheidsrisico's en welke spullen de kinderen eventueel mee moeten nemen (zwemspullen, oude kleren enz.).

In ons 'protocol uitstapjes' op www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'Downloads' omschrijven wij duidelijk welke voorzorgsmaatregelen wij nemen om een uitstapje zo veilig mogelijk te laten verlopen.

Hygiëne

Bij ILO maken we onderscheid tussen hygiënisch en vies. Wij vinden namelijk dat kinderen vies horen te worden tijdens het spelen. Wanneer kinderen vies mogen worden neemt de kwaliteit van het spel toe. Zo ontdekken en experimenteren ze veel meer. Daarnaast vinden wij het ook belangrijk om de kinderen wat hygiëneregels bij te brengen. Zo leren we de kinderen onder andere dat het belangrijk is om de handen op bepaalde momenten goed schoon te maken zoals na het spelen, na een toiletbezoek en voor het eten. En dat het belangrijk is om in je elleboog te hoesten omdat het niet de bedoeling is dat andere kinderen ook ziek worden. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het systematisch schoonhouden van de ruimte en het speelgoed. Meer informatie hierover is te vinden in ons hygiëneprotocol op www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'Downloads'.

Veiligheid

Wij vinden het belangrijk om kinderen niet overmatig overal tegen in bescherming te nemen. Bij spelen en het doen van leuke activiteiten hoort soms vallen en opstaan. Daarmee leert het kind waar zijn grenzen liggen, maar ook dat hij iets een volgende keer op een andere manier moet aanpakken. Echter is het wel van belang kinderen bewust te maken van de risico's en ernstige risico's waar mogelijk te voorkomen.

Middels ons gezondheid- en veiligheidsbeleid zijn onze pedagogisch medewerkers goed op de hoogte van alle aanwezige grote en kleine veiligheidsrisico's en weten zij waar zij op moeten letten om ernstige incidenten zo veel mogelijk te beperken. Zij leren kinderen om te gaan met kleine risico's. Ons

Het vier-ogenprincipe

Het vier-ogenprincipe is geen verplichting voor een buitenschoolse opvang. Toch vinden wij het belangrijk om de veiligheid van het kind voorop te stellen. In de opvangruimte zitten veel ramen waardoor het vanaf de straat (en vanaf binnen in het Kulturhus) altijd mogelijk is om een blik naar binnen te werpen. De regels zijn dan ook dat de gordijnen open blijven. Verder mogen ouders ten alle tijde onverwachts binnen komen lopen om even bij hun kind te komen kijken. Wij zitten in een openbaar gebouw waar ook een basisschool en veel 'clubjes' gevestigd zijn (zoals een knutselclub, een ouderenclub en een muziekclub). Er komen dus regelmatig werknemers van school voorbij of mensen die op de activiteiten in het Kulturhus afkomen. De conciërge en vrijwilliger zijn bijna altijd aanwezig. Helemaal alleen met de kinderen in het gebouw zijn we dus eigenlijk nooit.

Achterwacht

Soms zullen er momenten zijn waarop wij niet met zijn tweeën tegelijk aanwezig kunnen of hoeven te zijn op de groep. Het kan natuurlijk gebeuren dat de persoon die alleen op de groep aanwezig is plots 'hulp' nodig heeft. Daarvoor beschikken wij over een achterwacht. De personen uit de achterwacht kunnen in geval van nood binnen een kwartier aanwezig zijn. Daarnaast komt zo snel mogelijk een andere medewerker om het van de achterwacht over te kunnen nemen.

De pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van een voor de kinderopvang relevant diploma, een VOG en worden continue gescreend. Ook zijn de pedagogisch medewerkers in het bezit van een certificaat Eerste Hulp Aan Kinderen.

Samenwerking

Een goede samenwerking met het kind zelf en de omgeving, vooral die met de ouders en de school, draagt bij aan het gevoel van emotionele veiligheid van de kinderen. Wanneer er sprake is van een doorgaande lijn en afstemming tussen de pedagogische aanpak thuis, op school en op de BSO, bevordert dat de duidelijkheid en het gevoel van veiligheid voor het kind.

Samenwerking met de ouders

In verschillende onderzoeken zijn positieve effecten gemeten, ten aanzien van de ontwikkeling van het kind, wanneer ouders en pedagogisch medewerkers informatie over het kind met elkaar delen en ouders betrokken worden bij beslissingen betreffende de opvang. Bij kinderopvang ILO streven wij naar een samenwerking tussen de opvang en ouders op basis van vertrouwen, gelijkwaardigheid en een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het kind en voor elkaar. Wij onderhouden contact met de ouders /verzorgers op de volgende manieren:

Aanmelding en intake

Voordat er een overeenkomst tussen de ouders en de BSO ontstaat plannen wij met de ouders (en kinderen) een intakegesprek in. De intake bestaat onder andere uit een rondleiding, het voorstellen aan de pedagogisch medewerkers, het bespreken van onze visie en wat wij te bieden hebben, de wensen van de ouders met betrekking tot de opvang en aandachtspunten en bijzonderheden betreffende de opvang.

Informeren

Wij informeren ouders over:

- Al onze beleidsstukken, reglementen en protocollen die te vinden zijn op onze website www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'downloads'.
- Onze klachtenregeling en de mogelijkheid om geschillen aan de geschillencommissie voor te leggen.
- Waar wij ons bevinden en welke activiteiten wij gaan doen.
- Uitkomsten van de inspectierapporten.
- De tijden waarop er minder beroepskrachten worden ingezet dan vereist en waarbij er afgeweken wordt van de beroepskracht- kindratio.

Alle regelingen en documenten zijn te vinden op onze website. Regelmatig zullen wij ouders hierop wijzen via een nieuwsbrief per e- mail. Middels een jaarlijkse evaluatie zullen wij hen vragen of zij tevreden zijn met onze protocollen en beleidsstukken of waar zij verbetermogelijkheden zien. Tussendoor mogen zij natuurlijk altijd zelf met tips en nieuwe ideeën komen. Met de oudercommissie worden bovenstaande thema's ook besproken.

Korte dagelijkse gesprekjes

Wij hechten veel waarde aan oudercontact en houden de ouders sowieso op de hoogte van onze ervaringen en bevindingen. Tijdens het naar huis brengen van de kinderen (of als de ouders het kind komen ophalen) is er altijd ruimte voor een korte overdracht voor de ouders. Zo houden wij de lijntjes tussen ouder en medewerker zo kort mogelijk.

Geplande gesprekken

Indien wenselijk bespreken wij periodiek de ontwikkeling van het kind. Daarvoor hangen wij eens per half jaar een lijst op locatie waarop ouders zich kunnen inschrijven voor een gesprek met desbetreffende mentor. Mocht er tussentijds (vanuit de mentor of vanuit de ouders) behoefte zijn aan een gesprek, dan kan deze natuurlijk te allen tijde worden gepland. Eén keer per jaar willen wij een verplicht gesprek om de samenwerking en relatie met de ouders te onderhouden. Samen

verantwoordelijk zijn voor een kind vraagt immers om heel zorgvuldige afstemming. Geen contact is voor ons niet mogelijk, want kinderen verdienen een goede samenwerking tussen ouders en opvang.

Contact via telefoon of e-mail

E- mail of Whatsapp contact: Bijvoorbeeld over het vroegtijdig halen en brengen kind, of een afmelding van een kind, of om ouders te laten weten dat we toch iets ander gaan doen dan op het programma staat. Ook verschijnen per e-mail de nieuwtjes over de buitenschoolse opvang.

Facebook en onze website

Op facebook verschijnen regelmatig nieuwtjes over onze opvang. Ook plaatsen wij hier dagelijks foto's van onze activiteiten op (kinderen waarvan ouders geen toestemming hebben gegeven komen niet op de foto's te staan). Op onze website kunnen ouders inloggen waardoor ze in een ouderportaal terecht komen. Hier kunnen ze vragen stellen en berichtjes plaatsen. De pedagogisch medewerkers kunnen hier foto's en verhaaltjes over de kinderen plaatsen.

Samenwerking met de school

De tweede belangrijkste schakel uit het netwerk van het kind is school. Wij werken op verschillende manieren samen met school:

Dagelijkse mededelingen

De leerkrachten weten onze vaste verzamelplaats te vinden. Als de kinderen uit school komen en de leerkracht iets belangrijks te melden heeft kan ze altijd naar ons toe komen. Bijvoorbeeld als er die dag iets is voorgevallen wat het kind heeft geraakt of als het kind niet lekker in zijn vel zit. Op deze manier kunnen onze pedagogisch medewerkers hier rekening mee houden.

Samen sterk

Er zullen in de toekomst kinderen komen met 'bijzonder gedrag' of een beperking. In deze gevallen kan het voor een kind voordelen hebben om specifieke aanpak en omgang met het kind te bespreken met ouders en school zodat we samen één lijn kunnen trekken. Dit doen wij echter alleen met toestemming en bij voorkeur samen met de ouder. Mogelijk zijn er dan ook andere deelnemers bij het gesprek als jeugdgezondheidszorg, de GGD of de schoolarts.

Praktische zaken

Soms kan het leuk zijn als wij met onze buitenschoolse opvang ingaan op de thema's waar school ook mee bezig is. Wij blijven daarom graag op de hoogte van de thema's waar school mee werkt. Zo kunnen wij hierop inspelen.

Verder vinden wij het belangrijk om praktische zaken af te stemmen met school, zoals wanneer er studiedagen zijn, wanneer er bepaalde vieringen zijn, wanneer kinderen eerder uit zijn in verband met het tropenrooster. Zo komen ouders niet van de ene op de andere dag zonder opvang te zitten.

Samenwerking met ondernemingen uit de buurt

In Millingen en Kekerdorp is een ruim aanbod van ondernemers, verenigingen en speelplaatsen waar Kinderopvang ILO graag gebruik van wilt maken en/of mee wilt samenwerken. Doordat ons activiteiten aanbod hierdoor breder wordt, krijgen kinderen de kans zich verder te ontwikkelen. Hierdoor kunnen zij nog beter ontdekken wat zij wel of niet leuk vinden en waar hun talenten liggen. Daarnaast kan een bezoek aan de speeltuin of de bieb zorgen voor ontmoetingen met andere kinderen uit het dorp, waardoor de kinderen hun sociale competenties kunnen trainen en hun sociale netwerk kunnen uitbreiden. In bijlage 4 onderdeel B is een lijst te vinden van alle potentiële samenwerkingsverbanden.

Samenwerking tussen pedagogisch medewerkers

Wij hechten veel waarde aan een goede samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers onderling. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat alle medewerkers volgens ons beleid en protocollen werken en hier goed van op de hoogte zijn en blijven. Beleidsstukken en protocollen worden regelmatig opgehelderd tijdens team- overleg. Met behulp van coaching proberen wij ervoor te zorgen dat elke medewerker het beleid goed toepast op de werkvloer. Daarnaast blijft de kinderopvang in ontwikkeling. Iedereen moet op de hoogte zijn van de nieuwste ontwikkelingen en eventueel moet het beleid hierop worden aangepast om het actueel te houden. Eventuele nieuwe taken moeten worden verveeld. Problemen, klachten of knelpunten waar wij tegenaanlopen moeten worden onder elkaar worden besproken en er moet samen worden gewerkt aan een oplossing.

Overleg op managementniveau:

Betrokkenen: Esther en Denise (beheerders en pedagogisch medewerkers).

Frequentie: Het komende half jaar zullen wij zeker maandelijks overleggen omdat wij een nieuw, startend bedrijf zijn en mogelijk nog tegen dingen aan zullen lopen. Daarnaast kunnen wij dan evalueren of het goed gaat met het bedrijf en we onze doelstellingen gaan behalen. En zo niet, wat we kunnen doen om toch zo dicht mogelijk bij ons doel te komen of het doel alsnog te behalen.

Na dit half jaar hopen wij dit af te kunnen bouwen naar eens per twee maanden.

Onderwerpen:

- Mogelijke verbeteringen voor het beleid of de kwaliteit van de opvang.
- Het activiteitenprogramma.
- Eventuele bijzonderheden met betrekking tot de op te vangen kinderen.
- Doelstellingen en beoogde resultaten.

Overleg op medewerkersniveau:

Betrokkenen: Esther en Denise (beheerders en pedagogisch medewerker) en invalkrachten.

Frequentie: Vier keer per jaar.

Onderwerpen:

- Mogelijke verbeteringen voor het beleid of de kwaliteit van de opvang.
- Eventuele bijzonderheden met betrekking tot de op te vangen kinderen.

Overleg op ouderniveau:

Betrokkenen: Esther en Denise (Beheerders en pedagogisch medewerkers) en ouders die deelnemen aan de oudercommissie.

Frequentie: Twee keer per jaar.

Onderwerpen:

- Mogelijke verbeteringen voor het beleid of de kwaliteit van de opvang.
- Het activiteitenprogramma.
- Eventuele bijzonderheden met betrekking tot de op te vangen kinderen.

Coaching:

Om de kwaliteit van kinderopvang ILO te waarborgen en ervoor te zorgen dat iedere pedagogisch medewerker werkt volgens de opgestelde protocollen en beleidsstukken doen wij aan coaching. Wij beschikken over een instrument (scorelijsten) waarmee gemeten kan worden in hoeverre de pedagogisch medewerkers het beleid en de protocollen toepassen op de werkvloer. Deze scorelijsten zijn gebaseerd op punten uit het deelinstrument 'Interactievaardigheden van de pedagogisch medewerker', het deelinstrument 'Leefomgeving' en het deelinstrument 'Groepsgrootte en Groepsstabiliteit' uit het boek *De Kwaliteitsmonitor BSO* van het *Kohnstamm Instituut*. Deze drie deelinstrumenten samen geven een duidelijk beeld van de pedagogische kwaliteit binnen ILO. De pedagogisch coach binnen kinderopvang ILO (Denise Arts) zorgt ervoor dat deze lijsten halfjaarlijks door alle medewerkers voor zichzelf en voor één andere medewerker worden ingevuld.

Op basis van de uitslagen worden de volgende vragen beantwoord:

- Wat is goed, wat willen we behouden en wat is daarvoor nodig?
- Waar is verbetering nodig en hoe gaan we dat aanpakken?

De verbeterpunten worden omgezet in coachingsdoelen. Ook wordt er een plan van aanpak voor het komende half jaar opgesteld. Om de twee maanden wordt er gemonitord of de gewenste doelen nog steeds volgens plan behaald kunnen worden.

Ouderinspraak

Onze visie op ouderinspraak

Niemand kent zijn kind beter dan de eigen ouder/verzorger. Daarom willen wij graag weten wat de ouders/verzorgers belangrijk vinden en wat zij precies van ons verwachten met betrekking tot onze opvang. Door niet alleen te werken met de mening van de medewerkers van ILO, maar ook met de mening van de ouders kan de kwaliteit van de opvang sterk verbeteren. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat ouders hun mening kunnen geven als er dingen veranderen aan het beleid, zoals bijvoorbeeld de prijs of de opvangtijden. Ook staan wij altijd open voor verbeteringsuggesties. Zo zorgen wij voor kinderopvang op maat.

Reglement oudercommissie

De oudercommissie bestaat uit minimaal twee, maximaal vijf leden. Deze leden worden gekozen uit de ouders van wie het kind bij kinderopvang ILO wordt opgevangen. Deze ouder mag zelf niet werkzaam zijn bij kinderopvang ILO. Werving van leden vindt plaats door elke ouder tijdens de intakegesprekken duidelijk uitleg te geven over onze visie op ouderinspraak en de rol als ouder in een oudercommissie. Bij het verstrekken van het contract zullen wij deze uitleg op papier nogmaals meegeven. Deze informatie is ook te vinden op de website.

Indien wij geen oudercommissie hebben zullen wij de ouders eens per half jaar (via de mail) een oproep doen om zich aan te melden voor de oudercommissie. We zullen daarbij de link naar de website zetten zodat zij nog eens kunnen doornemen wat deelname aan de oudercommissie inhoudt.

Indien er zich meer dan drie personen aanmelden voor de oudercommissie worden de deelnemers middels 'de meeste stemmen gelden' gekozen door de ouders zelf. De zittingsduur van de leden is twee jaar. Daarna worden er nieuwe leden gekozen of kiezen de ouders er onderling samen voor dat dezelfde leden in de oudercommissie blijven.

Omvang en samenstelling ouderscommissie

Op dit moment bestaat onze oudercommissie uit vijf personen. Kijk voor de meest recente informatie over onze oudercommissie op onze website (onder het kopje contact).

Onderwerpen:

De oudercommissie houdt zich bezig met de volgende onderwerpen:

- Het pedagogisch beleid. Mogelijke verbeteringen voor het beleid of de kwaliteit van de opvang.
- Het beleid op voeding, veiligheid en gezondheid.
- Openingstijden.
- De regeling inzake de behandeling van klachten.
- Wijzigingen van de prijs van de kinderopvang.
- Het beleid met betrekking tot de voorschoolse opvang.
- Het activiteitenprogramma.

- Uitkomsten inspectierapporten.
- Ook de inspectierapporten van de GGD worden besproken in de oudercommissie. Ieder inspectierapport wordt op onze website geplaatst en ouders worden op de hoogte gesteld van het nieuwe inspectierapport via de mail.

Werkwijze:

De werkwijze van de oudercommissie wordt ingevuld door de ouders zelf. Twee keer per jaar zullen wij de leden vragen hun bevindingen in een vergadering met ons te bespreken.

Het reglement oudercommissie kan alleen worden gewijzigd met instemming van de oudercommissie.

Mentorschap

Het is verplicht om aan ieder kind een mentor toe te wijzen. Een mentor is een pedagogisch medewerker die de ontwikkeling en het welbevinden van het desbetreffende kind volgt. Tijdens het intakegesprek krijgen ouders en de kinderen te horen welke medewerker de mentor is. Deze mentor is het aanspreekpunt voor het kind, de ouders, andere collega's en de school. De mentor is op de hoogte van het dossier van het kind en zorgt dat andere collega's hier ook van op de hoogte raken (bijvoorbeeld allergieën, ziektes, achterstanden). De mentor houdt bijvoorbeeld in de gaten of het kind goed in zijn vel zit, of het kind genoeg aansluiting bij andere kinderen kan vinden, waar de talenten van het kind liggen en waar nog winst te behalen valt.

Wij hechten veel waarde aan oudercontact en houden de ouders sowieso op de hoogte van onze ervaringen en bevindingen. Meer over hoe wij dit vormgeven vindt u onder het kopje 'samenwerken met de ouders' op pagina 24-25

Signaleren en doorverwijzen

Geen enkel kind ontwikkelt zich op dezelfde manier. Ieder kind volgt zijn of haar eigen tempo en kan daarom niet zomaar naast een meetlat worden gelegd. Bij kinderopvang ILO vinden wij het dan ook voornamelijk belangrijk om te kijken of kinderen lekker in hun vel zitten en of zij voldoende uitdaging krijgen op de groep om zich te ontwikkelen. Juist doordat wij zo actief en betrokken met de kinderen zelf bezig zijn, en niet druk bezig zijn met observeren en het invullen van bergen papierwerk, leren wij de kinderen op alle gebieden door en door kennen. Wij zijn van mening dat observatie slechts een momentopname is en wij bekijken het kind liever als holistisch geheel. Het verplicht en periodiek invullen van observatielijsten past dus niet zo goed bij onze visie. Wel zijn we ons ervan bewust dat observatielijsten kunnen helpen bij het specifieker in kaart brengen van een gesignaleerd probleem. Het helpt je om gericht of minder bevooroordeeld naar een bepaalde situatie te kunnen kijken. Op de momenten dat wij denken dat observeren een belangrijke meerwaarde kan hebben maken we gebruik van een observatielijst (KIJK & SCOL).

Vanuit onze achtergrond (leerkracht basisonderwijs en SPH) hebben wij voldoende kennis over de ontwikkeling van kinderen. Doordat wij dagelijks betrokken bezig zijn met de kinderen krijgen wij een duidelijk beeld van het welbevinden van het kind en kunnen wij het signaleren als ze vreemd of afwijkend gedrag vertonen. Wanneer de pedagogisch medewerker achteruitgang of stagnatie in de ontwikkeling van het kind opmerkt wordt dit met de ouders van het kind besproken. Eventueel wordt er ook met de school overlegd of zij het probleem herkennen en welke aanpak de school hanteert. Uiteraard gebeurt overleg met school alleen in overleg en met toestemming van de ouders/ verzorgers. Indien wij van mening zijn dat extra begeleiding voor het kind verstandig is zullen wij ouders informeren over de voor hen relevante instanties. Onze sociale kaart is te vinden in bijlage 4 onderdeel A.

Alle bijzonderheden worden beschreven in het dossier van het kind. Dit kunnen uiteraard ook positieve bijzonderheden zijn, zoals voorliggen in de taalontwikkeling of een opvallend positieve invloed hebben op de groepssfeer. Ook worden deze bijzonderheden besproken in de teamvergadering zodat het hele team er alert op kan zijn en ze hier op kunnen voortbouwen.

Belangrijke overige informatie

Personeelsrooster en 3-uursregeling

Personeelsrooster

Beide eigenaren staan op de groep als pedagogisch medewerkers. Zij zijn op maandag, dinsdag en donderdag van 15:00-18:30 op de groep aanwezig. Op vrijdag zijn ze van 12:30-18:30 aanwezig.

Afwijking Beroepskracht-kindratio (BKR) tijdens de BSO.

Op de buitenschoolse opvang mag er maximaal een half uur per dag afgeweken worden van de BKR. Dat houdt in dat er een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers mogen worden ingezet. Voor kinderopvang ILO betekent dit dat één van beide pedagogisch medewerkers tijdelijk de groep mag verlaten voor bijvoorbeeld een noodzakelijk boodschapje. Wij hebben ervoor gekozen dat de pedagogisch medewerker de groep mag verlaten tussen 15.30 uur en 16:00 uur. Op dit tijdstip is de georganiseerde groepsactiviteit opgestart en zijn alle kinderen lekker aan het spelen. Het verlaten van de groep door een pedagogisch medewerker is alleen mogelijk indien er nog een andere pedagogisch medewerker aanwezig blijft op de groep en er een andere volwassene beschikbaar is in het gebouw.

Op maandag, dinsdag en donderdag wijken wij tussen 15:00u - 15:30u en 16:00u - 18:30u **niet** af van de BKR.

Op woensdag zijn wij gesloten.

Op vrijdag wijken wij tussen 12:30u – 15:30u en 16:00u – 18:30u **niet** af van de BKR.

Op alle bovengenoemde dagen wijken wij dus tussen 15.30u – 16:00u **wel** af van de BKR.

3-uursregeling tijdens vakantiedagen

Tijdens vakantiedagen werken pedagogisch medewerkers tien uur per dag. Gedurende drie uur van de dag mogen er minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Dit is alleen mogelijk indien er ten minste twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers beschikbaar/werkzaam moet blijven. Indien er op dit moment slechts een medewerker overblijft op de groep is er altijd een andere volwassene telefonisch bereikbaar die binnen vijftien minuten op de groep kan zijn bij calamiteiten. Daarvoor hebben wij twee personen aangesteld als achterwacht. Namelijk Lilian Arts en Linda van Baal. Daarnaast moet er tenminste één andere volwassene in het kind centrum aanwezig zijn ter ondersteuning van de dienstdoende beroepskracht.

Bij kinderopvang ILO maken wij gebruik van de drie- uursregeling op de volgende tijden:

- Van 11:00 tot 11:30 uur.
- Van 11:30 tot 12:00 uur
- Van 14:30 tot 15:30 uur
- Van 15:30 tot 16:30 uur

Pedagogisch medewerkers kunnen op deze momenten pauze nemen.

Op de volgende tijden wijken wij niet af van de BKR:

- 8:30 – 11:00 uur
- 12:00 – 14:30 uur
- 16:30 – 18:30 uur

Beleid ten aanzien van extra opvanguren

Bij Kinderopvang ILO is het mogelijk om als ouder/verzorger een dag(deel) te ruilen en/of een extra dag(deel) af te nemen. Of dit mogelijk is heeft vooral te maken met het aantal al aanwezige kinderen in de groep, het aantal aanwezige pedagogische medewerkers en het aantal beschikbare vervoersplekken. Extra kosten worden bij de factuur van de volgende maand in rekening gebracht.

In het Ruilbeleid staat omschreven hoe wij omgaan met het ruilen van opvangdagen. Het Ruilbeleid is te downloaden via www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje Downloads.

Klachtenprocedure

ILO wil graag opvang van goede kwaliteit bieden. Wij horen het dan ook graag als ouders/verzorgers ontevreden zijn. Hiervoor hebben wij een interne klachtenprocedure. Bij klachten kunnen ouders/verzorgers het klachtenformulier (te downloaden op www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'Downloads') ingevuld e-mailen naar info@kinderopvang-ilo.nl. Wij gaan ervan uit dat we in een goed gesprek altijd tot een oplossing kunnen komen. Mochten ouders/verzorgers niet tevreden zijn over de afhandeling van de klacht via de interne klachtenprocedure, dan kunnen ze de vraag of klacht voorleggen aan het onafhankelijke Klachtenloket Kinderopvang. Een medewerker van het Klachtenloket zal de klacht met informatie, gericht advies, bemiddeling of mediation proberen op te lossen. Ook kunnen ze een klacht indienen bij de externe en onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang. De klacht wordt dan een geschil. Een onpartijdige, deskundige commissie beoordeelt het geschil en geeft een bindende uitspraak. Dat betekent dat beide partijen de uitspraak moeten nakomen en dat hoger beroep tegen de uitspraak niet mogelijk is. Wij zijn aangesloten bij;

Naam: De Geschillencommissie

Adres: Bordewijklaan 46

Postcode: 2591 XR

Plaats: Den Haag

Telefoonnummer: 070-310 53 10

Website: www.degeschillencommissie.nl

De klachtenregeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. De klachtenregeling wordt aan alle ouders meegegeven bij het verstrekken van het contract en is altijd terug te vinden op onze website www.kinderopvang-ilo.nl.

Alle klachten worden opgenomen in het 'jaarverslag klachten' met:

- Een beknopte beschrijving van de klachtenregeling.
- Informatie over de wijze waarop ouders zijn geïnformeerd over de klachtenregeling.
- Het aantal en de aard van de behandelde klachten per locatie.
- De strekking van de oordelen en de aard van de getroffen maatregelen.
- Het aantal en de aard van de door de geschillencommissie behandelde geschillen, betreffende ouders of de oudercommissie.

Dit jaarverslag van een kalenderjaar wordt voor 1 juni van het volgende kalenderjaar toegestuurd aan de toezichthouder en wordt onder de aandacht gebracht van ouders.

Nieuwste ontwikkelingen

Om op de hoogte te blijven van alle laatste ontwikkelingen in de kinderopvang hebben wij ons ingeschreven voor de nieuwsbrief van de rijksoverheid. Maandelijks lezen wij op de website van Boink, van IKK en van de rijksoverheid over de laatste nieuwtjes in de kinderopvang. Zo zorgen wij ervoor dat onze kinderopvang mee gaat met de laatste ontwikkelingen.

Overige bestanden te downloaden op www.kinderopvang-ilo.nl

- Activiteitenlijst.
- Afwijking beroepskracht- kindratio.
- Beleid op groen.
- Beleid op rook- en middelenvrij omgeving.
- Beleid op sport en beweging.
- Beleid op voeding.
- Hitteprotocol.
- Gezondheid- en veiligheidsbeleid.
- Hygiëneprotocol.
- Privacyregelement.
- Protocol medicijngebruik.
- Protocol uitstapjes.
- Ruilbeleid.
- Ziektebeleid.
- Zelfstandigheidsverklaring.

Veiligheid

Naast de activiteiten die wij doen op locatie, trekken wij er af en toe op uit naar uitstapjes buiten de deur. Op onze website staat een lijst van activiteiten die wij met de kinderen ondernemen buiten de deur. Per activiteit beschrijven we wat deze uitstapjes inhouden, hoe wij rekening houden met eventuele veiligheidsrisico's en welke spullen kinderen eventueel mee moeten nemen (zwemspullen, oude kleren enz.). In ons 'protocol uitstapjes' omschrijven wij duidelijk welke voorzorgsmaatregelen wij nemen om een uitstapje zo veilig mogelijk te laten verlopen. Deze is te vinden op www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'Downloads'.

- Veilig van A naar B

Als we onszelf met een groep kinderen verplaatsen, bijvoorbeeld naar de buitenruimte, hanteren we dezelfde regels als de basisschool hanteert. We vormen binnen, voor de deur van de uitgang, een nette rechte rij. De begeleider staat voorop. Indien er twee begeleiders aanwezig zijn staat een begeleider vooraan en een begeleider achteraan. De kinderen staan in groepjes van twee achter elkaar (2 aan 2). Handen vasthouden is niet verplicht, maar het is wel verplicht om netjes naast elkaar te lopen (zodat er niet over de stoeprand gelopen hoeft te worden). Ook zorgen we ervoor dat er geen 'gaten' in de rij vallen (netjes aansluiten op de kinderen voor je). Trekken, duwen of stoeien terwijl we in de rij lopen of staan is verboden. We lopen altijd netjes over de stoep en steken alleen over als de begeleider hiervoor toestemming gegeven heeft.

- Toiletbezoek

Voordat wij met de BSO op pad gaan, zorgen wij ervoor dat alle kinderen naar de wc zijn geweest. Indien een kind (als we niet op locatie zijn) toch naar het toilet moet laat hij/zij dit weten aan een van de pedagogisch medewerkers. Indien er twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn, loopt een van beide met een jong kind (< 6 jaar) mee naar het toilet. Indien de pedagogisch medewerker alleen op de groep staat vraagt zij een ouder kind om even mee te lopen. Kinderen boven de 6 jaar mogen na toestemming van een pedagogisch medewerker (en een ingevuld zelfstandigheidsformulier door de ouders) zelfstandig naar het toilet gaan.

- Buitenspelen

Vele studies tonen aan dat buitenspelen de concentratie van kinderen bevordert en de leerprestaties verhoogt. Daarom vinden wij het belangrijk om de kinderen iedere dag even een aantal minuten buiten uit te kunnen laten razen. Buiten kunnen ze volop hun energie kwijt waardoor het voor de kinderen makkelijker is om zichzelf binnen 'rustig' te gedragen. Bij ILO plannen we dus minstens een keer per dag een korte 'buitenpauze' in. Indien er twee pedagogisch medewerkers aanwezig zijn op de groep, gaat altijd minstens een van beide met de kinderen mee naar buiten. Indien er maar één pedagogisch medewerker aanwezig is, gaan alle kinderen verplicht even kort mee naar buiten (net zoals de schoolpauzes). Deze verplichte 'buitenpauze' geeft de kinderen een stukje structuur. Zo weten ze dat er in de planning ook altijd ruimte vrijgehouden is voor vrij buitenspel. Kinderen mogen nooit zonder toestemming van een pedagogisch medewerker zelf naar buiten toe gaan. Kinderen boven de 8 jaar mogen alleen, indien de 'zelfstandigheidsverklaring' door de ouders/verzorgers ondertekend is, na toestemming van een pedagogisch medewerker zonder toezicht buitenspelen.

Bijlage 4: De sociale kaart

A. Zorgnetwerk

Als wij ons zorgen maken over de ontwikkeling of de gezondheid van een kind maken wij dit altijd bespreekbaar met de ouders. Waar nodig wijzen wij ouders op één van de volgende instanties:

- De huisarts:

Indien wij ons zorgen maken over eventuele gezondheidsklachten bij het kind maken wij dit bespreekbaar met de ouders en verwijzen wij hen door naar de huisarts. Zowel voor lichamelijke als psychische klachten. De huisarts verwijst daar waar nodig door naar een specialist. In het kind dossier is de huisarts en het telefoonnummer te vinden.

- GGD Gelderland- Zuid

Millingen heeft een eigen dependance van GGD- Gelderland- Zuid. Bij de GGD kun je terecht met vragen over de groei en ontwikkeling van je kind. Zij volgen de groei en ontwikkeling van het kind om eventuele problemen met de gezondheid vroegtijdig op te kunnen sporen. Tijdens de basisschoolperiode krijgen de kinderen een aantal keer een gezondheidscheck (meten, wegen, horen, spraak en zien). Met vragen over al deze onderwerpen kan je als ouder zijnde terecht bij de GGD. Maar ook voor vragen over infectieziekten, of vragen over beweging, gezonde voeding, vaccinaties en psychische klachten. Bij vragen over deze onderwerpen verwijzen wij ouders door naar de GGD.

Telefoonnummer: 088- 144 7144

- Sociaal team berg en dal:

Het sociaal team Berg en dal bestaat uit mensen van verschillende zorg- en welzijnsorganisaties samen met de gemeente. Zoals de wijkverpleegkundige, een maatschappelijk werker, opbouwwerker en Wmo-consulent. Alle medewerkers in een Sociaal Team hebben hun eigen specialiteit. Er is daardoor altijd wel iemand die kan helpen. Bij het Sociaal Team kunnen ouders vragen stellen over bijvoorbeeld hulp die ze nodig hebben in hun eigen leven of in dat van hun kinderen (zorg ondersteuningsvragen). Maar ook met vragen over school, de opvoeding van de kinderen of het helpen van andere mensen kunnen ouders bij het sociaal team terecht.

Wij verwijzen ouders waar nodig door naar het sociaal team.

Telefoonnummer: 024- 7516520

- Veilig thuis:

Indien wij redelijkerwijs vermoedens hebben van dreiging van huiselijk geweld of kindermishandeling bij een kind werken wij samen met veilig thuis om te kijken welke stappen er ondernomen moeten worden. Wij werken dan met onze vaste meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze is te vinden op onze website www.kinderopvang-ilo.nl onder het kopje 'Downloads'.

Telefoonnummer: 0800 2000

- Vertrouwensinspecteur:

Ouders kunnen de vertrouwensinspecteur raadplegen wanneer zij een vermoeden hebben van seksueel misbruik, seksuele intimidatie en/of geweld tegen kinderen in het kindcentrum of de peuterspeelzaal. De vertrouwensinspecteur zal luisteren, informeren en zo nodig adviseren.

Telefoonnummer: 0900 111 3 111

Indien ouders het op prijs stellen dat wij aanwezig zijn tijdens een gesprek met een andere zorg- of hulpverlenende organisatie, omdat bijvoorbeeld een gezamenlijke aanpak voor het kind van belang is, zullen wij daar waar mogelijk tijd voor vrij maken.

Voor een pedagogisch medewerker kan het ook wel eens fijn zijn om meer informatie in te winnen als zij zich zorgen maakt over de ontwikkeling of de gezondheid van een kind. Echter neemt zij nooit contact op met een instantie over een kind zonder toestemming van de ouder van het betreffende kind. Uitzonderingen daarop zijn dat de pedagogisch medewerker wel direct contact opneemt met de huisarts bij acute, levensbedreigende situaties voor het kind. Ook bij een redelijk vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling mag de pedagogisch medewerker contact opnemen met veilig thuis voor informatie en begeleiding bij de te ondernemen stappen.